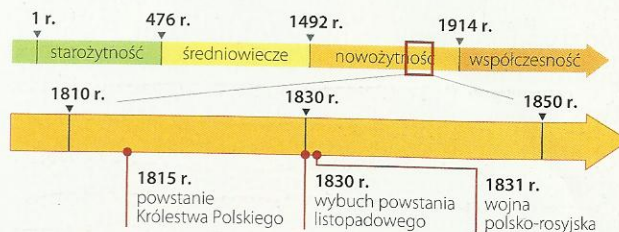

3

Powstanie listopadowe

NA CO BĘDĘ ZWRACAĆ UWAGĘ:

- przyczyny wybuchu powstania listopadowego,
- wydarzenia nocy listopadowej i detronizację cara,
- przebieg wojny polsko-rosyjskiej.

Wybuch powstania

Łamanie konstytucji przez cara oraz walka z patriotycznymi organizacjami wywołały wśród Polaków wzrost nastrojów antyrosyjskich. Latem 1830 r. do Warszawy dotarła wiadomość o zwycięstwie rewolucji lipcowej w Paryżu. Wkrótce za pośrednictwem prasy zaczęto rozpowszechniać informacje o zamiarach wysłania przez cara armii Królestwa Polskiego do stłumienia powstania w Belgii. Spotkało się to z gwałtownym sprzeciwem żołnierzy i oficerów. Dopiero później okazało się, że plany cara nie były jeszcze przesądzone. W tym samym czasie pojawiła się także groźba wykrycia spisku przygotowywanego przez **Piotra Wysockiego** w Szkole Podchorążych Piechoty. Dlatego mimo zbliżającej się zimy spiskowcy podjęli decyzję o wybuchu powstania. Nie mieli oni dokładnego planu działania ani nie wyłonili przywódcy zrywu. Zgodnie z romantycznymi wyobrażeniami wierzyli, że gdy rozpoczną walkę, spontanicznie przyłączy się do nich całe społeczeństwo.

Zdobycie Arsenалу należało do przełomowych momentów nocy listopadowej. Powstańcy zdobyli kilkadziesiąt tysięcy karabinów, którymi posłużyli się, aby wyprzeć Rosjan ze stolicy. Scena przedstawiona została na obrazie Marcina Zaleskiego.

Powstanie wybuchło w nocy z **29 na 30 listopada 1830 r.**, a o jego losach zadecydowały wydarzenia, które rozegrały się w ciągu kilku pierwszych godzin. Spiskowcy najpierw ruszyli na Belweder, ponieważ ich głównym celem było pojmanie wielkiego księcia Konstantego. Kiedy okazało się, że książę zdołał zbiec, dalsze plany podchorążych zostały zagrożone. Nie uzyskali oni także spodziewanego

CIEKAWOSTKA

Za wolność waszą i naszą

Do najważniejszych haseł polskich powstańców w XIX w. należały słowa: *Za wolność waszą i naszą*. Po raz pierwszy w nieco innej formie znalazły się one na sztandarze niesionym podczas warszawskiej manifestacji ku czci dekabrystów w styczniu 1831 r. Hasło to, zapisane w języku polskim i rosyjskim, miało pokazać, że powstańcy toczą walkę z carskim despotyzmem, a nie z Rosjanami.

Sztandar z napisem *W imię Boga, za naszą i waszą wolność* to jedna z najcenniejszych pamiątek z okresu powstania listopadowego.